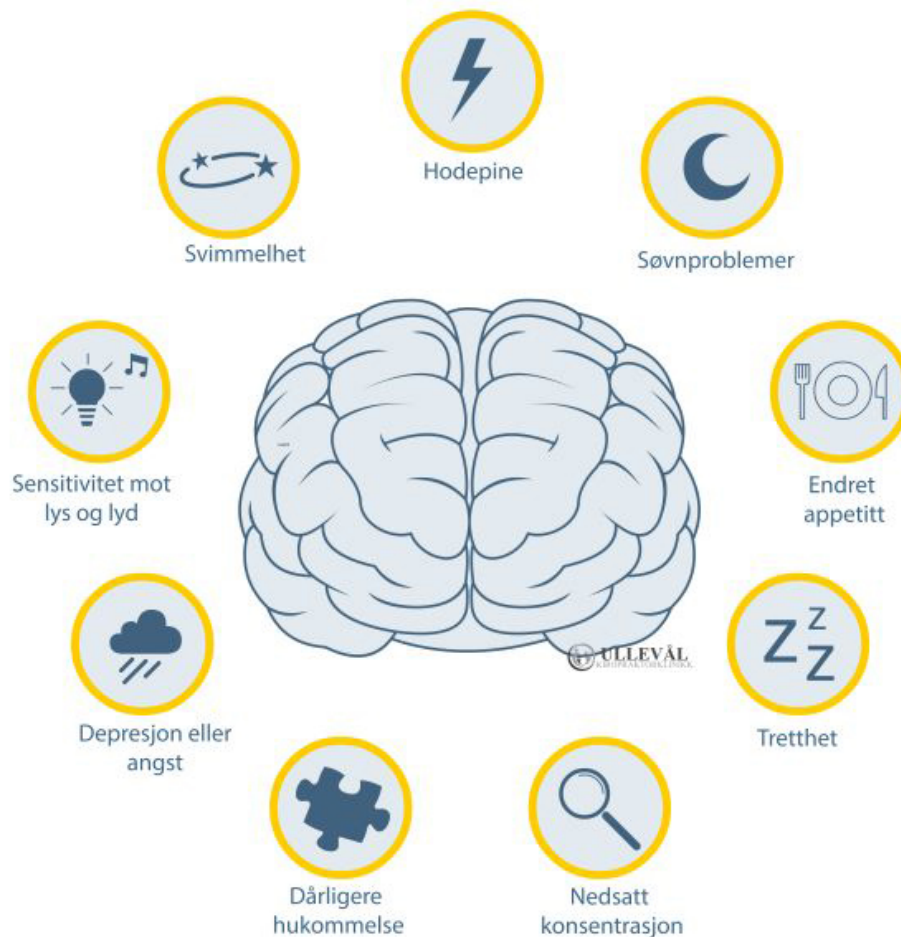

Hvorfor får noen sensymptomer etter hjernerystelse?

Tidligere har det blitt sagt at 90% av pasienter med hjernerystelse er symptomfrie innen 6 måneder. Ny forskning tyder derimot på at om lag 50% av pasientene fremdeles har sensymptomer som depresjon, kognitiv svikt, hodepine og tretthet 6 måneder etter hjernerystelse.

En helt ny studie fra University of Cambridge, publisert i det vitenskapelige tidsskriftet "Brain", fant ut at hele 47% av pasientene med hjernerystelse fortsatt hadde symptomer etter 6 måneder ([1](#)). De vanligste symptomene var tretthet, dårlig konsentrasjon og hodepine ([1](#)). Men hvorfor er det slik at noen får langvarige plager mens andre ikke?

Vi har foreløpig ingen metode for å forutsi hvilke pasienter som vil få rask bedring og hvilke pasienter som får langvarige symptomer etter en hjernerystelse. Vi kan med andre ord ikke ta en blodprøve eller et bilde av hjernen for å si noe om pasienten sin prognose. Det er heller ingen sammenheng mellom hvor kraftig hjernerystelsen var og risiko for sensymptomer. Tilsynelatende samme type hendelse kan gi svært ulike utslag hos to forskjellige personer ([2](#)).

Forskerne ved University of Cambridge ønsket å studere sammenhengen mellom hjernerystelse og sensymptomer nærmere, ved hjelp av funksjonelle MR bilder av hjernen. En funksjonell MR er en hjerneavbildningsteknikk som viser aktivitet i hjernen ved at det området i hjernen som er aktivt lyser opp. Denne avbildningsteknikken blir ofte brukt i forskningssammenheng for å se på kognitive og emosjonelle funksjoner og hvor disse er lokalisert i hjernen. Klinisk blir metoden brukt blant annet i forkant av hjernekirurgi.

I studien ble det tatt funksjonelle MR bilder av hodet til 108 pasienter med hjernerystelse i alderen 18-70 år. Pasientene hadde ikke hatt hjernerystelser tidligere og de hadde ingen underliggende nevropsykiatriske sykdommer. Disse bildene ble sammenlignet med funksjonelle MR bilder fra en kontrollgruppe på 76 helt friske personer, uten hjernerystelse ([1](#)).

Forskerne ønsket spesifikt å se på om sensymptomer i etterkant av hjernerystelse kan knyttes til en del av hjernen som kalles

thalamus.

Thalamus er en samling av kjerner som sitter dypt inne i hjernen vår og er blant annet hovedsenteret for alle våre sanseopplevelser, bortsett fra lukt. Den fungerer som en koblingsstasjon for nervesignaler fra blant annet syn, hørsel, smerte og berøring. Det vil si at signalene for berøring og smerte og alt det vi hører og ser er innom thalamus før signalene går videre til ulike spesialiserte områder av storhjernebarken. Thalamus er også sannsynligvis involvert i utviklingen av kronisk smerte og har i tillegg forbindelser med strukturer som har med hukommelse, søvnregulering og følelser å gjøre (3).

Det interessante funnet i studien ved University of Cambridge var at alle pasientene med sensymptomer 6 måneder etter hjernerystelsen hadde en økt aktivitet mellom thalamus og resten av hjernen, en såkalt hyperkobling, noe som fører til en overaktivitet mellom de forskjellige koblingsstasjonene i hjernen (1).

Altså til tross for ingen strukturelle skader på hjernen, så var det tydelig bevis på at thalamus var hyperkoblet, altså overaktiv. Hvorfor dette skjer vet vi ikke enda, men en teori er at thalamus overkompenserer pga en forventet skade i hjernen etter et hodetraume. Dette kan forklare hvorfor mange får langvarige symptomer, men mer forskning må til for å kunne konkludere. Et annet interessant funn i studien var at de med den største hyperkoblingen rett etter skaden, var de som hadde sensymptomer enda etter 6 mnd. Det kan derfor se ut til at dess større hyperkobling rett etter hjernerystelsen, dess dårligere blir prognosen (1).

Disse resultatene kan bli nyttig for å identifisere pasienter med risiko for kroniske symptomer i etterkant av hjernerystelse, samt gi grunnlag for utvikling av nye behandlingsformer til denne pasientgruppen. Det er altså mye spennende som skjer på forskningsfronten om hodetraumer om

dagen, noe som gir håp til alle der ute som sliter med
sensymptomer etter hjernerystelse.